

Árni Olafson, leiðari í føroysk-donsku samráðingarnevndini:

-Fiskimark og botnmark eiga at fylgjast

-Tað finst einki dømi í okkara parti av heiminum, har fiskimarkið og botnmarkið ikki fylgjast. Tann, sum tí vil áseta eitt botnmark, sum ikki fylgir fiskimarkinum, fær eina sera tunga próvforslu sigur Árni Olafson, leiðari í føroysk-donsku nevndini, sum samráðist við bretar um markið.

Og tá føroyingar meina, at bretar hava góðtikið miðlinjuna sum fiskimark, so er tað náttúrligt at koma til ta niðurstøðu, at miðlinjan eisini er botnmark.

Tíðindablaðið Sosialurin hevur tosað við nýggja leiðaran í nevndini, ið í oktober fer til London á fund við bretar um markið millum Føroyar og Bretland.

Fyrr í ár var fundur millum landsstýrið og uttanríkisráðið um at broyta samráðingarnevndina soleiðis, at landsstýrið tók við leiðsluni. Tað varð avgjørt at heita á Árna Olafson, serkønur í føroyskum málum í danska uttanríkisráðnum um at taka sær av leiðsluuppgávuni.

Hetta er bert fyribilsarbeiði, tá samráðingar við bretar eru loknar, fer hann aftur í sítt gamla starv í uttanríkisráðnum. Men hann kemur so kortini at hava skrivstovu har. Meðan Árna Olafson burturav tekur sær av at leiða føroysku samráðingar við bretar skal Mogens Petersen, sum áður hevur áttikið sær arbeiðsuppgávurnar hjá Árna, at røkja hansara starv í uttanríkisráðnum.

Dansk uttanríkisráð

Hóast samráðingarnevndin nú hevur fingið føroyskan formann, so er framvegis talan um eitt

danskt uttanríkisráð. Talan er tí framvegis um eina samráðingarnevnd, sum skal samráðast vegna Ríkis, og har uttanríkisráðið fer at hava síni fólk við í nevndini.

Tað var táverandi danski formaðurin í samráðingarnevndini, Thyge Lehman, sum kom við hugskotinum, at føroyingar tóku á seg leiðsluna, soleiðis at vit finga ein meira framstandandi leiklut í samráðingunum.

Torfør uppgáva

Nú hevur Thyge Lehman sera drúgvur royndir í samráðingum um marknaðarspurningar. Verður hetta ikki at torfør uppgáva at taka á seg eftir hann?

Árni Olafson: -Tað er einki at ivast í, at hetta verður ein torfør uppgáva. -Fer tú at klára hana?

-Tað má ein vóna. Eg skal so gera mitt ítarsta.

Uppá fyrispurning um

samráðingar við bretar ikki draga ov nógv út sigur Árni Olafson, at tað sjálvandi er ynskiligt, at vit finna eina loysn, so skjótt tað ber til. Men ein eigur tó ikki at skunda sær so nógv, at tað kann oyðileggja eitt møguligt úrslit. Og tað skulu jú tveir partar til at skunda sær leggur hann aftrat.

Danir og tvístøða

Mánadagin fellur so dómur í Jan Mayen-sakini. Vit spurdu Árna Olafson, um tað ikki er eitt sindur torført hjá dómum at ganga inn fyrri miðlinjuni í okkara máli og ímóti miðlinjuni í Jan Mayen-sakini!

Hann vísir á, at tað er einki sjáltsamt í tí, at eitt land í einum máli hevur eina støðu og í einum øðrum sigur beint tað øvugta. Hetta finnst tað fleiri dømi um.

-Tað týðningarmesta fyrri okkum føroyingar er,

Árni Olafson hevur fingið eina sera stóra og torføra uppgávu, nú hann er vordin leiðari í nevndini, ið samráðist við bretar um markið

havrættarmálum var hjástaðdur í Haag, tá sakin varð fyrri í januar.

Grundgevingarnar áhugaverdar

-Hvønn týðning heldur tú Jan Mayen-dómurin fær fyrri gongdina í okkara samráðingum!

-Eg rokni við, at báðir partar fara at lesa Jan Mayen-dómmin við sera stórum áhuga. Ikki júst tí at úrslitið verður so áhugavert, men meira hvørjar grundgevingarnar verða og hvat dómstólurin metir um ymsar síður av altjóða rættinum. Tað er tó greitt, at tað eru ikki tvey mál, sum líkjast.

-Tað eru tvey, sum bera ótta fyrri, hvat danski leikluturin í hesum máli kann koma at týða fyrri Føroyar og sum halda, at danir við at spæla út tvey heilt ymsk kort í báðum málum, kann koma at skaða okkara áhugamál!

-Eg haldi ikki ótti er tað rætta orðið. Men tað er greitt, at dómurin kann koma at gagna okkum, og hann kann eisini skaða okkara áhugamál.

Loysa upp fyrri ívamála

Árni Olafson sigur viðari, at tað bæði føroyingar og bretar kunnu vóna, er, at dómstólurin í Haag við Jan Mayen-sakini kann loysa upp fyrri og greiða nokrum ívamála.

-Um dómurin í sínum grundgevingum leggur høvuðsdent á nokur nokur víðurskipti, sum eru serstøk fyrri júst Jan Mayen og Grønland, og sum ongan týðning hava fyrri Føroyar-Bretland, so verða vit ikki klókari av dómnum. Men verður harafturímið dentur

lagdur á nokur meira generell víðurskipti, sum eru felags fyrri bæði Grønland-Jan Mayen og Føroyar-Skotland, so kunnu bæði bretar og vit verða eitt sindur klókari um, hvar altjóða rættur stendur í lötuni í tí málinum.

-Tí er greitt, at bæði bretar og vitugu meta tað óheppið, at óvissan um galdandi rætt er so mikið stór sum hon er. Vit høvdu verið nógv betri førir fyrri at rokkið eini avtalu, um tað var størri grundarlag fyrri semju um, hvat galdandi altjóða rættur í veruleikanum sigur um málið. Tá visti ein, hvørjar karmar ein arbeiddi innanfyri.

Eín týðandi dómur

-Hvat er tað, sum ger, at vit eru serliga spentur um henda dómmin?

-Tað vil altíð vera tann nýggjasti dómurin, sum ein er mest spentur um. Og nú er tað allur dómstólurin í síni heild, teir fremstu serfærðingarnir í altjóða rætti, sum sigur ein dóm, meðan tað í øðrum málum hava verið gerðardómar.

Bíða eftir dómsúrskurðinum

-Nú vóru tað føroyingar, sum góvu avboð til seinastu samráðingar við bretar. Er Jan Mayen-sakin ein av orsökunum til, at tit vilja bíða at tosa aftur við bretar?

-Sjálvandi kann ein siga, at vit vilja brúka høvi til at endurskoða støðuna sum heild. Og har er tað náttúrligt ikki at gera hesa endurskoðan lidnan, fyrr enn vit hava sæð Jan Mayen-dómmin.

Vit spurdu Árni Olafson, um hann heldur tað vera rætt av føroyingum at satsa upp á at fara til Haag við sakini, um bretar ikki vilja sleppa ella slaka í sínum krøvum.

Hóast tað ikki er full semja um, antin bretar hava góðtikið miðlinjuna sum fiskimark, so stendur greitt, at tað verður sera torført hjá teimum at koma afturum aftur, nú miðlinjan hevur verið praktiserað sum fiskimark og tí eisini heilt náttúrliga eigur at vera botnmark - hvat er praksis alla aðrastaðni

